

Rok 1908.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIII. — Wydana i rozesłana dnia 2. listopada 1908.

Treść: (Nr 223 i 224.) 223. Rozporządzenie, dotyczące sądów polubownych dla ubezpieczenia pensyjnego. — 224. Obwieszczenie, dotyczące przeniesienia siedziby urzędowej Inspektoratu skarbowego w Zuckmantlu do Freiwaldau.

223.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 10. października 1908.,

dotyczące sądów polubownych dla ubezpieczenia pensyjnego.

Na zasadzie § 76. ustawy z dnia 16. grudnia 1906., Dz. u. p. Nr. 1. z roku 1907. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonaryuszy w służbie publicznej rozporządza się, co następuje:

I.

Utworzenie i skład sądów polubownych.

§ 1.

W siedzibie każdego biura krajowego Zakładu pensyjnego będzie utworzony stały sąd polubowny.

Sąd polubowny używa nazwy: „Sąd polubowny dla ubezpieczenia pensyjnego w”.

§ 2.

Sąd polubowny składa się ze stałego przewodniczącego, czterech asesorów i potrzebnej ilości zastępców.

Członkowie sądu polubownego nie mogą należeć do wydziału kierującego Zakładem pensyjnym lub wydziału jednego z biur krajowych tego Zakładu ani też nie mogą pozostawać w służbie Zakładu.

Przewodniczącego i jego zastępcę zamianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z grona sędziowskich urzędników państwowych.

Asesorów i ich zastępców wybiera główne zgromadzenie. Jedna połowa asesorów i ich zastępców winna należeć do grupy służbodawców, a druga połowa do grupy ubezpieczonych.

§ 3.

Wybór asesorów i ich zastępców odbywa się równocześnie z wyborem członków wydziału według postanowień podanych w porządku czynności biur krajowych Zakładu pensyjnego (rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 1. kwietnia 1908., Dz. u. p. Nr. 63.). Okres urzędowania asesorów i ich zastępców schodzi się z okresem urzędowania członków wydziału (§ 10. powołanego rozporządzenia).

Wybrany może nie przyjąć wyboru, który na niego padł, lub złożyć objęty urząd, jeżeli liczy więcej jak 60 lat lub dotknięty jest dolegliwością fizyczną, stanowiącą przeszkodę w sprawowaniu urzędu. To samo zachodzi wówczas, jeżeli wybrany uczestniczył w sądzie polubownym w ciągu bezpośrednio poprzedzającego okresu wyborczego jako asesor lub zastępca albo jeżeli nie mieszka w okręgu sądu polubownego.

O dopuszczalności nieprzyjęcia urzędu rozstrzyga ostatecznie polityczna władza krajowa, w której okręgu administracyjnym biuro krajowe Zakładu pensyjnego ma swoją siedzibę.

§ 4.

Przewodniczącego i jego zastępcę mianuje się odwoalnie na czas nieoznaczony.

§ 5.

Członkowie sądu polubownego mają prawo do zwrotu gotowych wydatków.

Asesorowie i ich zastępcy, którzy należą do grupy ubezpieczonych, otrzymują nadto za każdorazową swą czynność wynagrodzenie w postaci datku za obecność.

Datki za obecność można również przyznać asesorom, należącym do grupy służbowców, i ich zastępcom za każdorazową ich czynność, o ile wynagrodzenie takie przewidziano w porządku czynności biura krajowego Zakładu pensyjnego.

Wysokość datków za obecność oznaczy polityczna władza krajowa, w której okręgu administracyjnym biuro krajowe Zakładu pensyjnego ma swoją siedzibę, po porozumieniu się z tem biurem.

§ 6.

Ukonstytuowanie się sądu polubownego zarządza przewodniczący, a polityczna władza krajowa, w której okręgu administracyjnym biuro krajowe Zakładu pensyjnego ma swoją siedzibę, winna zawiadomić go o asesorach i ich zastępcach. Przewodniczący i jego zastępca pełnią urząd pod ważnością swej przysięgi sędziowskiej.

Do przewodniczącego należy kierownictwo i rozdział czynności sądu polubownego.

Asesorowie i ich zastępcy ślubują przed objęciem urzędu przez podanie ręki, iż urząd swój pełnić będą sumiennie i bezstronnie. Ślubowanie to odbiera przewodniczący sądu polubownego.

§ 7.

Sąd polubowny odbywa posiedzenia jawne i tajne.

Do powzięcia jakiegokolwiek uchwały potrzeba obecności przewodniczącego i czterech asesorów lub ich zastępców oraz przybrania pisarza.

§ 8.

Przewodniczący skaże asesorów i ich zastępców, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia nie stawili się na posiedzenia albo stawili się nie w czasie właściwym, lub którzy w inny sposób uchylili się od swych obowiązków urzędowych, na

karę porządkową do 200 K za każdy taki wypadek oraz na zwrot zrzędzonych kosztów. Jeżeli dodatkowo nastąpi odpowiednie usprawiedliwienie, wówczas może przewodniczący cofnąć zasądzenie całkowicie lub częściowo.

Przeciw orzeczeniu kary porządkowej można wnieść w 14 dniach zażalenie do prezydenta sądu krajowego wyższego, w którego okręgu sąd polubowny ma swoją siedzibę.

Pod względem ściągania i użycia grzywien tudzież ich ewentualnej zamiany obowiązują przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. listopada 1852., Dz. u. p. Nr. 227.

O zamianie kary orzeka przewodniczący sądu polubownego.

§ 9.

Polityczna władza krajowa może usunąć asesorów i ich zastępców od sprawowania urzędu, jeżeli znajdą lub dojdą do wiadomości takie okoliczności, które wykluczałyby ich od wybieralności, albo jeżeli oni dopuścili się ciężkiego naruszenia swych obowiązków urzędowych, zwłaszcza jeżeli mimo kilkakrotnego nałożenia kar porządkowych nie stawiają się na posiedzenia sądu polubownego.

Orzeczenie politycznej władzy krajowej winno zarazem obejmować oznaczenie czasu, w ciągu którego usunięty od sprawowania urzędu nie może być ponownie wybrany.

Usunięty od sprawowania urzędu może zaczepić takie orzeczenie politycznej władzy krajowej w ciągu dni 14 w drodze zażalenia. Zażalenie rozstrzyga Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§ 10.

Jeżeli asesor lub zastępca ustąpił przed upływem okresu urzędowania, natenczas winien przewodniczący zarządzić potrzebne uzupełnienie sądu polubownego.

Osoby powołane celem uzupełnienia sądu polubownego w miejsce ustępującego członka pełnią urząd ten do chwili, do której trwałoby urzędowanie członka, który ustąpił.

§ 11.

Członkowie sądu polubownego są obowiązani do wstrzymania się od uczestniczenia w sprawach spornych, które dotyczą ich samych, ich żon lub osób spokrewnionych lub spowinowaconych z nimi w linii prostej albo związanych adopcją, tudzież osób spokrewnionych z nimi w linii bocznej do czwartego stopnia albo spowinowaconych do drugiego stopnia. Nadto mogą oni być wyłączeni przez stronę, dopóki ta nie wdała się w rozprawę nad sprawą sporną, jeżeli zachodzą powody zdolne wzbudzić wątpliwość co do ich nieuprzedzenia.

Jeżeli wyłączony członek sądu nie uznaje powodu do wyłączenia, natenczas przewodniczący sądu polubownego rozstrzyga ostatecznie co do zasadności wyłączenia.

II.

Właściwość. — Postępowanie.

§ 12.

Sąd polubowny jest wyłącznie właściwy do rozstrzygania sporów powstałych między Zakładem pensyjnym a ubezpieczonymi co do istnienia i wysokości pretensyi. wynikających z ubezpieczenia.

Sąd polubowny jest dalej właściwy do rozstrzygania sporów o takie same pretensye przeciw zakładom zastępczym i z umów zastępczych, wymienionych w § 66., lit. b i ustępie końcowym ustawy, jeżeli w statucie zakładu zastępczego lub w umowie służbowej zastrzeżono rozstrzygnięcie sądowi polubownemu.

§ 13.

Pretensyi do świadczeń przewidzianych w ustawie dochodzić należy przeciw Zakładowi pensyjnemu w ciągu nieprzekraczalnego terminu sześciomiesięcznego drogą skargi przed sądem polubownym, gdyż w przeciwnym razie traci się je. Czasokres ten rozpoczyna się z upływem dnia, w którym doręczono ubezpieczonemu orzeczenie Zakładu pensyjnego, ustalając lub oddalając pretensyę wynikłą z ubezpieczenia albo też wypowiedające ograniczenie lub uchylenie ustalonej renty.

Czasokresy, w ciągu których musi się dochodzić przed sądem polubownym pretensyi takich przeciw zakładom zastępczym lub służbodawcom, zależą od postanowień zawartych w tym przedmiocie w statutach zakładów zastępczych lub w umowach zastępczych.

§ 14.

Skarga winna zawierać zwięzłe przedstawienie wypadku spornego i wymienienie środków dowodowych, które będą wprowadzone. Dokumenty dowodowe należy dołączyć w pierwopisie lub odpisie.

Skargę należy wnieść na piśmie w dwóch egzemplarzach albo podać ustnie do protokołu u przewodniczącego sądu polubownego.

Ubezpieczeni, którzy mieszkają lub stale przebywają poza miejscem siedziby sądu polubownego, mogą podać skargę do protokołu w sądzie powiatowym swego miejsca zamieszkania lub stałego pobytu i żądać, aby protokół ten przesłano sądowi polubownemu.

Przewodniczący sądu polubownego winien natychmiast zarządzić uzupełnienie skargi, jeżeli w danym razie zajdzie tego potrzeba.

§ 15.

Przewodniczący sądu polubownego zarządzi doręczenie wygotowania skargi lub odpisu protokołu, obejmującego skargę, tudzież doręczenie odpisów załączników skargi do rąk pozwanego z wezwaniem, aby wniósł zarzuty swe na piśmie w podwójnem wygotowaniu w przeciągu terminu, oznaczonego przez wskazanie dnia kalendarzowego; na przedłużenie terminu tego może zezwolić przewodniczący z przyczyn godnych uwzględnienia. Jeżeli ubezpieczony ma wnieść zarzuty, natenczas stosuje się analogicznie postanowienia § 14., ustępy 2. i 3.

Przewodniczący winien zarządzić doręczenie wygotowania zarzutów do rąk skarżącego.

§ 16.

Po wniesieniu zarzutów lub po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego do ich wniesienia winien przewodniczący wydać, nawet z urzędu, odpowiednie zarządzenia celem dostarczenia środków dowodowych tudzież przeprowadzenia dowodów, których nie możnaby przeprowadzić przy rozprawie ustnej, i w ogóle celem jak najpewniejszego zbadania prawdziwego stanu rzeczy. Ma on prawo zwracania się w sprawie spornej, toczącej się przed sądem polubownym, o wyjaśnienia do władz państwowych, krajowych i gminnych, tudzież do Zakładu pensyjnego i jego biur krajowych, wreszcie do zakładów zastępczych i do służbodawców.

§ 17.

Przewodniczący może zarządzić przed przeprowadzeniem postępowania przygotowawczego (§§ 15., 16.) lub po jego przeprowadzeniu audyencyę bez przybrania asesorów celem doprowadzenia do ugody.

Jeżeli przewodniczący nie skorzysta z tego prawa albo jeżeli na audyencyi ugoda nie przyjdzie do skutku, natenczas należy po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego zarządzić ustną rozprawę.

Zarządzenie ustnej rozprawy odpada, jeżeli sąd polubowny postanowi na posiedzeniu tajnem, iż z powodu niewłaściwości sądu polubownego lub z powodu podniesionego przez pozwanego zaniedbania ustawowego terminu do wniesienia skargi należy skargę odrzucić, jako nie nadającą się do rozprawy.

§ 18.

Rozprawy przed sądem polubownym przeprowadza się w myśl zasad jawności, ustności i bezpośredniego postępowania.

§ 19.

Przewodniczący sądu polubownego kieruje rozprawą i winien starać się o wyczerpujące i rzeczowe zbadanie wypadku spornego. Do niego należy w szczególności zdanie sprawy z wyników postępowania przygotowawczego, przesłuchanie stron i przeprowadzenie dowodów.

Przewodniczący wykonuje policję w czasie posiedzeń i ma prawo nałożenia w razie znaczących niewłaściwości kary porządkowej do 20 K lub aresztu do 24 godzin.

§ 20.

Przewodniczący ma prawo wzywania świadków i znawców oraz przesłuchiwania pod przysięgą zarówno tych osób jak i stron, a to przy zastosowaniu przepisów, obowiązujących w postępowaniu przed sądami zwyczajnymi.

Jeżeli przesłuchanie ma nastąpić poza siedzibą urzędową sądu polubownego, natenczas należy upraszać właściwy sąd o jego przeprowadzenie.

§ 21.

Niedopuszczalne jest zarządzenie, iż ubezpieczony ma złożyć w drodze zaliczki pewną kwotę na pokrycie kosztów zawnioskowanego przezeń dowodu.

§ 22.

Sąd polubowny uchwała orzeczenia swe na posiedzeniu tajnem.

Do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność wszystkich członków, którzy byli obecni przy rozprawie jako sędziowie polubowni. Uchwałę należy wydać zgodnie z większością głosów.

§ 23.

Sąd polubowny winien ocenić według swobodnego przekonania, uwzględniając starannie wyniki całej rozprawy i całego postępowania dowodowego, czy pewne twierdzenie faktyczne należy uważać za prawdziwe lub nie.

§ 24.

W orzeczeniu musi być wypowiedziane wyraźnie, co strona ma uiścić pod względem przedmiotu głównego i żądań pobocznych, a które pretensje oddała się jako nieuzasadnione.

Musi być dalej ustanowiony termin, w ciągu którego nałożone świadczenie powinno być dopełnione pod rygorem egzekucyi. Czasokres ten określić należy stosownie do zachodzących w danym razie warunków i wymogów słuszności, a jeżeli

rozchodzi się o przyznanie świadczeń pieniężnych na rzecz ubezpieczonych, najwyżej w zakresie 14 dni.

§ 25.

Jeżeli strona żąda zwrotu kosztów, natenczas winien sąd polubowny orzec o tem, a w razie przyznania kosztów oznaczyć ich wysokość.

§ 26.

Orzeczenia sądu polubownego muszą obejmować nazwiska wszystkich członków, którzy współdziałali przy uchwalaniu orzeczenia.

Pierwopis orzeczenia ma być podpisany przez wszystkich sędziów polubownych, którzy brał udział w rozstrzygnięciu, i przechowany w aktach sądu polubownego.

W pisemnem wygotowaniu orzeczenia odpada zewnętrzne oddzielenie stanu faktycznego od powodów rozstrzygnięcia; w uzasadnieniu należy jednak podać także zwięzłe przedstawienie stanu rzeczy.

§ 27.

Z reguły należy ogłosić orzeczenie ustnie bezpośrednio po zamknięciu rozprawy ustnej.

Jeżeli nie można ogłosić orzeczenia bezpośrednio po ukończeniu rozprawy ustnej albo jeżeli strony nie były obecne przy ogłoszeniu orzeczenia, natenczas należy im doręczyć z urzędu wygotowanie orzeczenia.

Prócz tych wypadków doręcza się stronom wygotowanie orzeczenia jedynie na żądanie.

§ 28.

Jeżeli jedna ze stron nie stawiła się do rozprawy, natenczas można przeprowadzić rozprawę także w jej nieobecności.

§ 29.

Sąd polubowny orzeka także o sporach wypadkowych, w szczególności o prośbach względem przywrócenia do stanu poprzedniego.

§ 30.

Środki prawne lub skargi przeciw rozstrzygnięciu sądu polubownego lub przeciw orzeczeniom wypadkowym i zarządzeniom sądu polubownego nie są dopuszczalne.

§ 31.

Do wykonania orzeczenia sądu polubownego lub ugody zawartej przed sądem polubownym powołane są sądy.

§ 32.

Z ustnej rozprawy należy spisać protokół. Protokół ten musi stwierdzać nazwiska obecnych członków sądu polubownego, stron i ich zastępców, tudzież istotne zdarzenia w ciągu rozprawy.

Z posiedzeń tajnych spisuje się osobny protokół, w którym uwidocznic należy wynik narady i głosowania.

Każdy protokół ma być podpisany przez przewodniczącego i przez pisarza.

§ 33.

Wszystkie wygotowania sądu polubownego mają być podpisane przez przewodniczącego lub jego zastępcę i zaopatrzone pieczęcią sądu polubownego.

§ 34.

Pod względem doręczania wygotowań sądu polubownego i stwierdzania doręczeń rozstrzygają przepisy, obowiązujące co do doręczania załatwień sądowych.

§ 35.

O ile w powyższych postanowieniach nie wydano osobnych zarządzeń, nie jest sąd polubowny obowiązany do trzymania się pewnego oznaczonego postępowania.

III.

Czynności kancelaryjne. — Nadzór.

§ 36.

Trybunał pierwszej instancji, w którego okręgu zasiada sąd polubowny, załatwia czynności kancelaryjne sądu polubownego. Do niego należy w szczególności przyjmowanie podań przeznaczonych dla sądu polubownego, wygotowanie i doręczenie zarządzeń i orzeczeń, wydawanych na piśmie przez sąd polubowny, oraz przechowywanie aktów sądu polubownego. Trybunał ten ma również do-

starczyć zaprzysiężonego pisarza do posiedzeń sądu polubownego.

Minister sprawiedliwości może zarządzić, iż sąd polubowny płacić ma trybunałowi pierwszej instancji wynagrodzenie za załatwianie czynności kancelaryjnych i może oznaczyć wynagrodzenie to na pewną kwotę ryczałtową.

§ 37.

Nadzór nad sądami polubownymi należy do prezydentów sądów krajowych wyższych, w których okręgu sąd polubowny ma siedzibę.

Prezydent może wglądać w agendy sądu polubownego albo sam albo przez zastępcę; celem usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości, o ile uchylenie ich nie może nastąpić w własnym zakresie działania, ma on przedstawić odpowiednie wnioski Ministrowi sprawiedliwości.

§ 38.

Koszty połączone z urządzeniem i działalnością sądów polubownych poniesie Zakład pensyjny.

Klein wlr.

Bienerth wlr.

224.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. października 1908.,**

dotyczące przeniesienia siedziby urzędowej Inspektoratu skarbowego w Zuckmantlu do Freiwaldau.

Siedzibę urzędową Inspektoratu skarbowego w Zuckmantlu przenosi się z dniem 1. listopada 1908. do Freiwaldau.

Korytowski wlr.

